

אלגוריתמים בתורת הגרפים – תרגול מס' 10 (חורף '02)

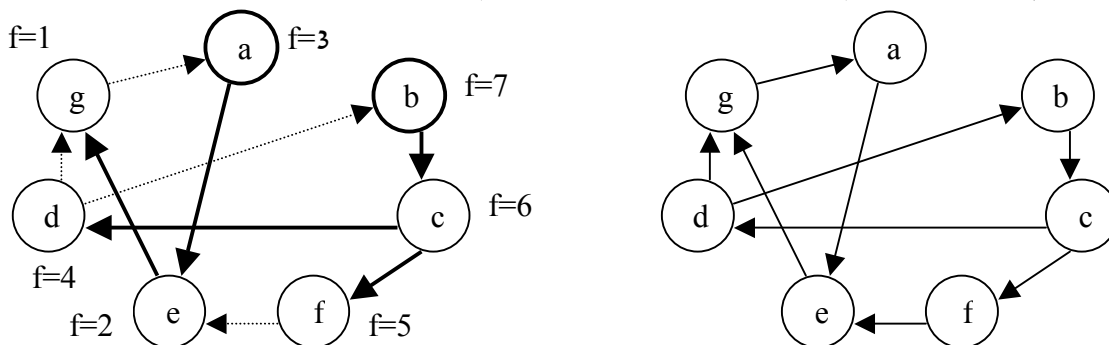
נושא התרגול: DFS בגרף מכוון ורכיבים קשירים היטב

הגדרה

רכיב קשיר היטב נקרא מקור (בור) אם אין קשתות הנכנסות (יוצאות) אליו מרכיב אחר.

אלג' Kosaraju-Sharir למציאת רכיבים קשירים היטב – דוגמא

1. נריץ DFSB על הגרף G (סדר הצמתים ע"פ א"ב) ונקבל:

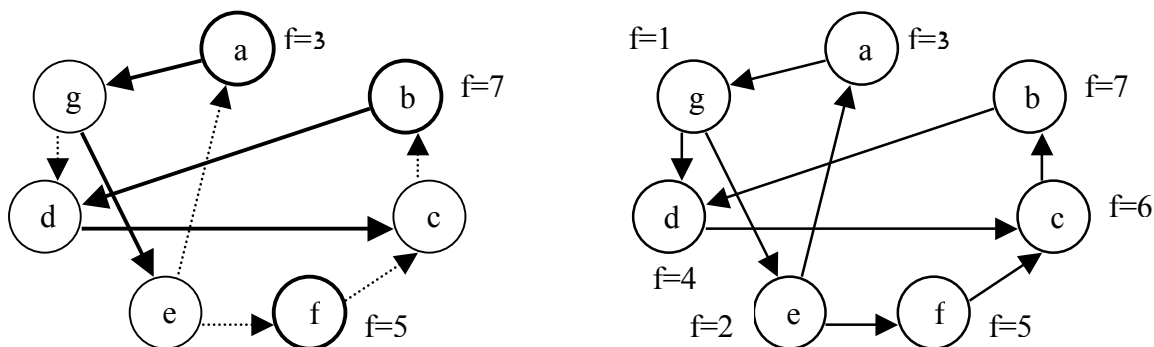

הערות

- הסימון ש-DFS נותן הינו ע"פ סדר נסגה.
- מתקבל עבר (לא בהכרח עץ) DFS.
- רכיבי מקור יתגלו בסוף החיפוש (הזכרו במיון טופולוגי). באופן ספציפי, אם קיים שורש ב-G, אזי הצומת שסומן אחרון הינו שורש.

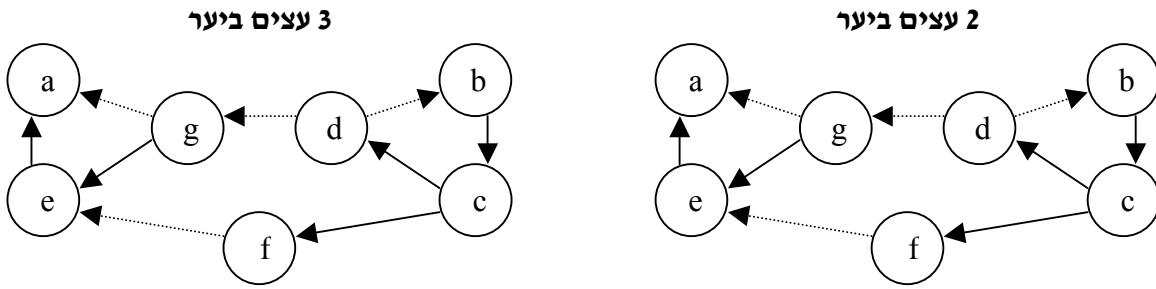
2. נבנה את G^R מתוך G ע"י היפוך קשתות. רכיבי מקור הופכים לרכיבי בור ולהיפך.

3. נריץ DFSA על G^R . בכל שלב נבחר צומת עם סימון מקסימלי מבין הצמתים הנותרים (זהו בור בגרף שנותר), נריץ ממנו DFS ונקבל רכיב קשיר היטב.

הרכיבים הקשירים היטב המתקבלים הם: $\{b, d, c\}, \{f\}, \{a, g, e\}$

שימו לב להבדלים בין היערות שהתקבלו בשני המקרים :

רק ביער השני יש הפרדה בין רכיבים קשירים היטב !

תרגיל 1

נתון גרף מכוון G עליו הורץ אלג' Kosaraju-Sharir למציאת רכיבים קשירים היטב. נסמן :
 N_B - מספר העצים שהתקבלו בהרצת DFSB על G .
 N_A - מספר העצים שהתקבלו בהרצת DFSA על G^R .

הוכח: $N_A \geq N_B$

הוכחה

הרעיון: מנכונות Kosaraju-Sharir מספר העצים שהתקבלו בסוף ריצת האלגוריתם (N_A) שווה למספר הרכיבים הקשירים בגרף. נראה שבכל ריצת DFSB כל הצמתים השייכים לרכיב קשיר היטב נמצאים באותו עץ ביער ה-DFS. מכאן יתקיים ש: $N_A \geq N_B$

טענת עזר

אם שני צמתים שייכים לאותו רכיב קשיר היטב, אז אין מסלול ביניהם שעוזב את הרכיב.

הוכחת הטענה

יהן u, v שני צמתים הנמצאים באותו רכיב קשיר היטב C . לפיכך קיימים מסלולים מכוונים $u \rightarrow v, v \rightarrow u$. יהא w צומת כלשהו על אחד המסלולים - בה"כ $u \rightarrow w \rightarrow v$ - ולפיכך קיים מסלול $u \rightarrow w$. בנוסף קיים המסלול $w \rightarrow v \rightarrow u$ ולכן u, w נמצאים באותו רכיב קשיר היטב - C .

ובחזרה להוכחה

יהא C רכיב קשיר היטב ב- G ויהי r הצומת הראשון שהתגלה ב- C . מכיוון ש- r הראשון, שאר הצמתים ב- C לא התגלו עדיין בזמן שהוא התגלה. ע"פ טענת העזר, כל המסלולים לצמתים האחרים ב- C לא יוצאים מ- C ולכן כל הצמתים שעליהם לא התגלו. ע"פ למת המסלול הלבן, כל אחד מהצמתים שב- C יהיה צאצא של r ביער ה-DFS. לפיכך, כולם יהיו באותו העץ.

$$\begin{array}{ccccccc}
 N_B = \text{DFSB}(G) & \geq & \# \text{ רכיבים קשירים} & = & \# \text{ רכיבים קשירים} & = & \text{DFSA}(G^R) = N_A \\
 & & \uparrow & & \uparrow & & \\
 & & \text{היטב ב-} G & & \text{היטב ב-} G^R & & \\
 & & \text{כל הצמתים של אותו רכיב} & & \text{אותם רכיבים} & & \\
 & & \text{נמצאים באותו עץ.} & & \text{השיריף היטב} & &
 \end{array}$$

נמצאים באותו עץ.

קשירים היטב

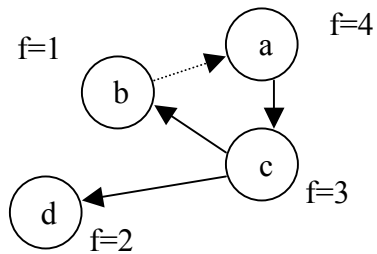
תרגיל 2

שאלה 1

יהי C רכיב קשיר היטב שהינו מקור בגרף. האם המספור שניתן ע"י DFSB לצמתים ב- C תמיד רציף?

תשובה 1

לא! לדוגמא:

שאלה 2

יהי C רכיב קשיר היטב שהינו בור בגרף. האם המספור שניתן ע"י DFSB לצמתים ב- C תמיד רציף?

תשובה 2

כן! כשנגיע לרכיב, ננח דרך צומת i , אין דרך לצאת ממנו עד לאחר שעברנו על כל הצמתים שברכיב, וזאת מכיוון שקיים מסלול מכוון מ- i לכל צומת ברכיב, אך לא קיים מסלול מכוון מ- i לצומת שאיננו ברכיב.